

Janusz Nowacki, 2026. The Noctuids of Poland (Lepidoptera: Noctuoidea: Nolidae, Erebidae, Euteliidae, Noctuidae). Polish Entomological Monographs, 21: 579 ss.

W monografii przedstawiono podsumowanie dotychczasowej wiedzy zgromadzonej w literaturze oraz wyniki wieloletnich, współcześnie realizowanych badań nad sówkami (Noctuidae sensu LATREILLE, 1809, dziś to Lepidoptera, Noctuoidea: Erebidae, Nolidae, Euteliidae, Noctuidae) w Polsce. Zaprezentowano historię badań nad sówkami w Polsce uwzględniając zarówno autorów polskich, a także niemieckich. Dla każdego gatunku przedstawione zostały podstawowe informacje dotyczące systematyki, morfologii, biologii, środowisk występowania i rozszedlenia w Polsce. Na załączonych „colour plates” zaprezentowano fotografie imagines wszystkich omawianych gatunków. Ponadto dla gatunków mogących stanowić problem w oznaczeniu na podstawie cech zewnętrznych, na załączonych „genitalia figures” zaprezentowano fotografie narządów kopulacyjnych samców i samic. Rozszedlenie poszczególnych gatunków w Polsce opracowano na podstawie faunistycznej literatury z okresu blisko 200 lat oraz kwerendy polskich zbiorów muzealnych i prywatnych kolekcji wielu lepidopterologów. Większość gatunków jest szeroko rozszedlona na obszarze Polski i występuje na obszarze całego kraju, dlatego zostały omówione bardzo ogólnie. Rozszedlenie dla gatunków rzadkich, występujących bardzo lokalnie, na części obszarów Polski, scharakteryzowano dokładniej prezentując stanowiska, na których były wykazane. Dodatkowo rozszedlenie w Polsce takich gatunków zobrazowano na mapie, wyróżniając dwa przedziały czasowe: do roku 1985 oraz współcześnie po 1985 roku. Ogółem na terenie Polski odnotowano występowanie 505 gatunków sówek. Podkreślić należy, że wśród wykazanych z Polski sówek znajduje się grupa około 40 gatunków cennych pod względem faunistycznym w Polsce i Europie. Są to gatunki rzadko spotykane lub występujące bardzo lokalnie, najczęściej stenotopowe, często zagrożone wyginięciem w Polsce i środkowej Europie.